

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVIII NR. 28

Vineri,
13
IULIE
2018

18028

9 771418 834006

„Lungul drum al Unirii”
– conferință și concert
de muzică folk, la Jula

(Paginile 3 și 12)

Concert coral
de muzică sacră
la Catedrala din Jula

(Pagina 5)

Mulțumim
pentru
dulcea-nfrățire...

(Pagina 9)

Calendar ortodox

16 iulie, luni, Sf. Sfințit Mc. Atinoghen cu cei 10 ucenici ai săi;
Sf. Mc. Avudim și Faust

17 iulie, marți, Sf. M. Mc. Marina; Sf. Ier. Eufrație

18 iulie, miercuri, †) Sf. Mc. Emilian de la Durostor; Sf. Mc. Iachint,
Pavel și Valentina

19 iulie, joi, Sf. Cuv. Macrina, sora Sf. Vasile cel Mare; Sf. Cuv. Dias;
Aflarea moaștelor Sf. Cuv. Serafim de Sarov

20 iulie, vineri, †) Sf. Slăvitul Prooroc Ilie Tesviteanul

21 iulie, sâmbătă, Sf. Cuv. Simeon și Ioan Pustnicul; †) Sf. Cuv. Rafail
și Partenie de la Agapia

22 iulie, duminică, Sf. Mironosiță, întocmai cu Apostolii, Maria
Magdalena; Sf. Cuv. Mc. Marcela. Duminică a VIII-a după Rusalii
(a Sf. Părinți de la Sinodul al IV-lea Ecumenic; Înmulțirea pâinilor)

Expoziție despre naționalitățile din Ungaria la Arhiva Națională a Ungariei

La Arhiva Națională a Ungariei s-a deschis miercuri, pe 11 iulie, o expoziție despre naționalitățile din Ungaria. Într-un comunicat remis agenției ungare de presă MTI, se arată că diversitatea culturală a avut un rol important de-a lungul istoriei Ungariei, perioadă în care în Bazinul Carpatic maghiarii au fost în contact permanent cu alte naționalități și națiuni. Rolul diferitelor grupuri etnice este incontestabil în dezvoltarea Ungariei, astfel că arhiva a realizat o selecție din „documentele de coexistență” cu titlul „Cine suntem noi? – Expoziția etniilor din Ungaria”.

Documentele originale, actele și obiectele expuse prezintă istoria naționalităților din Ungaria de la începuturi până în prezent. Prin intermediul documentelor și exponatelor de artă populară, expoziția examinează relația complexă, complicată și în continuă schimbare dintre etnii și unguri. Expoziția este un răspuns la modul în care locuitorii acestor meleaguri relaționau între ei, cât de ostile, prietenoase sau indifferente erau relațiile dintre ei și în ce măsură non-maghiarii au fost integrați sau asimilați.

De asemenea și scurtmetrajele care pot fi vizionate în cadrul expoziției încearcă să ilustreze prin rețrăire istoria comună. Cadrele peliculelor prezintă bulgari, greci, croați, germani, români, romi, ruteni, sârbi, slovaci, sloveni, evrei, precum și grupuri etnice dispărute deja în zilele noastre, vizitatorii putându-se astfel familiariza cu limba și muzica diferitelor naționalități, se arată în comunicatul arhivei.

Publicul poate viziona expoziția din clădirea Arhivei Naționale din Piața Bécsi kapu, începând din data de 12 iulie.

ANNO

Acum 38 de ani...

Bedeu:

A V-a tabără etnografică

După Chitighaz, Bătaia, Aletea și Micherechi, între 1 și 12 iulie s-a organizat la Bedeu cea de-a V-a Tabără etnografică, la care participă 25 de amatori ai etnografiei, dintre care 15 sînt elevi ai liceului „N. Bălcescu” din Giula, 9 studenți ai catedrei de română din Seghedin și un student la specialitatea de etnografie și română la Universitatea „ELTE” din Budapesta.

Participantii taberei, al cărei conducător este dr. János Bencsik, directorul muzeului din Giula, sînt cazați la căminul de elevi din Biharkeresztes, de acolo făcînd naveta cu autobuzul la Bedeu. În activitatea taberei a luat parte, pe lângă dr. János Bencsik, și Agnes Kovács, colaborator științific al Institutului de etnografie al Academiei, dr. Igor Grin, șef de secție al Muzeului județean „Munkácsy” din Bichiș și Elena Cioban, muzeolog din Békéscsaba.

În tabără au ținut prelegeri specialiști ai diferitelor domenii le-

Agnes Kovács culegînd povești de la Ioan Muresan

Obiecte vechi colectate la o casă nouă

Mihai Cosma, ținîndu-și prelegerea

Articol apărut în Foaia Noastră, 13 iulie 1980

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica și în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Foile” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Pe copertă: Cântăreața de folk Maria Gheorghiu în spectacol la Julia

Foto: Anca Becan

Poza săptămânii

Minunata lume a copilăriei

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

„Lungul drum al Unirii” – conferință și concert de muzică folk, la Jula

Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la București, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură Arad și Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol” Arad, a organizat vineri trecută, 6 iulie, un eveniment dedicat celor mai importante momente istorice, care au dus la Unirea românilor într-un singur stat, culminate la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, de la 1 Decembrie 1918. La manifestarea organizată la sediul Uniunii Culturale au participat diplomați și preoți români, profesori de istorie, români din diferite localități, dar și câțiva români din Serbia și Alba Iulia, sosiți la prietenii lor români din Jula pentru un concurs organizat a doua zi, Cupa de Șah „Alexandru Hoțopan”. Astfel, manifestarea a întrunit români din România, Serbia și Ungaria, contribuind la comuniunea spirituală a întregii națiuni române, oriunde ar trăi aceasta.

Titlul conferinței istorice „Lungul drum al Unirii” s-a inspirat din tematica propusă de către cei patru conferențieri, care au dorit să prezinte evoluția, împrejurările și cele mai importante întâmplări istorice, care au dus apoi la momentul Adunării Naționale din 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia. Istoricul dr. Dorel Sinaci, directorul Bibliotecii Județene din Arad a vorbit despre „Vormărtz-ul românilor ortodocși din Banat și Crișana”, o perioadă din istoria Germaniei care precede Revoluția de la 1848, din martie, în statele Confederației Germane. Prelegerea făcea legătura și cu câțiva membri de seamă ai comunității românești din Ungaria, cum au fost Moise Nicoară (născut la Jula) sau Andrei Șaguna (născut la Mișcolț), personalități care au luptat mult pentru drepturile lingvistice, culturale și religioase ale românilor din Ungaria și Transilvania. Despre contextul istoric și despre delegații românilor din Ungaria de azi (26 la număr) la Adunarea de la Alba Iulia a vorbit pr. Aurel Becan, paroh la Cenadul Unguresc, în prelegerea intitulată „Români din Ungaria, participanți la făurirea

Maria Gheorghiu

Marii Uniri”. Înainte de a-și prezenta lucrarea, pr. Becan a dorit să facă un anunț în fața publicului, neputându-și ascunde emoțiile și bucuria, spunând că exact în acea zi, la 6 iulie, a primit prin poștă o scrisoare din România, din partea Autorității Naționale pentru Cetățenie, fiind informat că a primit cetățenia română. Astfel, preotul de la Cenadul Unguresc este primul român din Ungaria care a solicitat și a primit cetățenia română din partea Statului Român, după regulile simplificate ale acordării acesteia.

Directorul Direcției Județene de Cultură Arad, dr. Adrian Șimon a prezentat lucrarea „Ruptură totală”, negocierile dintre Consiliul Național Român și Ministrul pentru minorități Oszkár Jászi, subliniind numeroasele încercări de înțelegere și tratative politice dintre români și unguri, care însă nu au dus la compromisul așteptat. Prof. univ. dr. Corneliu Pădureanu, profesor la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad a vorbit despre „Ștefan Cicio-Pop – părinte al Patriei”, evocând rolul foarte important al acestuia în evenimentele premergătoare Adunării de la Alba Iulia. Omul politic și avocatul Ștefan Cicio-Pop a fost cel care și-a pus la dispoziție casa lui din Arad pentru lucrările comitetului care pregătea unirea românilor.

În a doua parte a manifestării, renumita interpretă de muzică folk Maria Gheorghiu, cu vocea ei inconfundabilă și talentul consacrat, a întărit în mod minunat ideile punctate în cadrul conferinței, prin cântece patriotice destinate unor mari personalități ale românilor (Regina Maria, Vasile Lucaci – „Doina lui Lucaci”), sau românilor din jurul granițelor, din Basarabia și Bucovina: „Nu plânge Maică Românie!”, „Drum bun, drum bun, doba bate!”, „Treceți batalioane române Carpații!”, „Cântă cucul, bată-l vina!”, etc., și printr-un recital de muzică folk, cuprinsă în ultimul său album, intitulat: „Câmp de lavandă”.

Maria Gheorghiu nu este necunoscută pentru publicul românesc din Ungaria, susținând acum câțiva ani un concert la Jula, dedicat Mărilor, cu titlul „Sub zodia Mariei” (Sfânta Maria, Maria de Mangop, Regina Maria și Maria Tănase), iar acum doi ani, la Seghedin și Budapesta, a susținut concerte de colinde românești.

Astfel, în Anul Centenar, cu sprijinul unor artiști consacrați și al unor cercetători și istorici din Arad, au fost aduse și înaintea românilor din Ungaria, datele importante și atmosfera care a contribuit la realizarea Marii Uniri de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918.

Evenimentul de la Jula a fost onorat și de prezența Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și a altor clerici din cadrul Episcopiei, a domnului Florin Vasiloni, Consulul General al României la Jula, și a domnului Cristian Daniel, Consul la Consatul General al României la Seghedin. E.Ș.

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

(Mai multe imagini în pagina a 12-a)

EXPLICAȚII BIBLICE

Familia creștină – autoritate, unitate și iubire

Text: 1 Petru 3:1-13

1. Tot astfel, nevestelor, fiți supuse și voi bărbaților voștri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor;
2. când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere.
3. Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor,
4. ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.
5. Astfel se împodobeau odinioară sfințele femei, care nădăduiau în Dumnezeu și erau supuse bărbaților lor;
6. ca Sara, care asculta pe Avraam și-l numea „domnul ei”. Fiicele ei v-ați făcut voi, dacă faceți binele fără să vă temeți de ceva.
7. Bărbaților, purtați-vă și voi, la rândul vostru, cu înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.
8. Încolo, toți să fiți cu aceleași gânduri, simțind cu alții, iubind ca frații, miloși, smeriți.
9. Nu întoarceți rău pentru rău, nici ocară pentru ocară; dimpotrivă, binecuvântați, căci la aceasta ați fost chemați: să moșteniți binecuvântarea.
10. „Căci cine iubește viața și vrea să vadă zile bune să-și înfrâneze limba de la rău și buzele de la cuvinte înșelătoare,
11. să se depărteze de rău și să facă binele, să caute pacea și s-o urmărească.
12. Căci ochii Domnului sunt peste cei neprihăniți, și urechile Lui iau aminte la rugăciunile lor. Dar fața Domnului este împotriva celor ce fac răul.”
13. Și cine vă va face rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine?

Autoritatea în familie – soluții pentru familii cu partener necreștin

Apostolul Petru încheie capitolul precedent cu exemplul Domnului Isus care S-a supus dreptului Judecător, printr-o ascultare deplină. Capitolul 3 începe cu un adverb de mod prin care coboară discuția precedentă în familia creștină, însă păstrează principiul: după cum Cristos Domnul a fost supus Tatălui, așa și soția trebuie să fie supusă soțului. În primele două versete prezintă cazul în care într-o familie soțul nu este credincios, iar îndemnul apostolului este evanghelizarea prin trăirea soției: curat și în supunere. Autoritatea soțului este o autoritate delegată de Cuvântul lui Dumnezeu, iar neascultarea soțului nu trebuie să implice o neascultare și din partea soției, ci o înțelegere din partea ei și o trăire pentru câștigarea soțului. În familie autoritatea o are Cuvântul lui Dumnezeu, dacă un soț nu ascultă de Cuvânt, soția nu este îndemnată să asculte ea de Cuvânt, având exemplul Domnului Isus. Pavel explică nivelurile de autoritate în 1 Corinteni 11 când prezintă ca autoritate finală pe Dumnezeu Tatăl, apoi urmează Domnul Isus, structura familiei cu soțul și soția. Ce are de făcut o soție care are un soț necredincios? 1 Petru tratează tema suferinței creștine, iar în toată istoria au fost nenumărate cazuri precum cel prezentat aici. O soție care are un soț necredincios trebuie să se supună soțului în limitele ascultării de Cuvânt, trăind în smerenie. Petru îndeamnă pe soții la o trăire curată și în supunere. În relația cu sine Petru le cere soțiilor să pună accentul pe aspectul interior, pe curăția duhului, nu pe cel exterior, prezentat în versetul 3 care este contrastat de versetul 4. Petru nu transmite neglijarea aspectului exterior, ci condamnă preocuparea exagerată și neglijarea aspectului interior: aici este o proporție inversă. Cu cât cineva se preocupă mai mult de exterior cu atât va fi mai gol interior. Cu cât cineva se preocupă mai mult de interior, cu atât va fi mai eficient spiritual în exterior. Socotim versetele 3 și 4 ca fiind actuale și valabile și astăzi, subliniind necesitatea unui duh blând și liniștit, pe care și Domnul îl prețuiește. Credem că Domnul ne-a creat suficient de minunat, iar orice „completare” nu va face decât să ciunească opera Lui. Credem că atunci când Domnul ne-a creat S-a uitat la noi și a spus: Suficient de frumos, nu mai are nevoie de adăugături. Cele două relații de care trebuie să țină cont o soție este o relație cu sine (curăție) și cu partenerul (temere). Petru merge de la interior spre exterior și dă exemplul Sarei care avea respect față de soțul ei, observat până și în modul în care i se adresa. Respectul se vede cel mai ușor în adresarea în familie, iar o soție înțeleaptă își va ajuta soțul să îl cunoască pe Dumnezeu prin trăirea de excepție, unică, evanghelistică și biblică (fica Sarei).

Al doilea caz prezentat de Petru este cel al soților care au soții necredincioși, acest lucru este înțeles prin *la rândul vostru* din versetul 7. Petru spune soților *ce să facă, cum să facă și de ce să facă*. Întâi, Petru spune *ce să facă*: să se poarte cu înțelepciune cu soțiile lor. Înțelepciunea biblică presupune frica de Domnul, iar raportarea la partener indiferent dacă este credincios sau nu este prin frica de Domnul. În al doilea rând Petru le spune cum să se raporteze: dând cinste soției ca unui vas mai slab. Imaginea înțeleasă aici este de două vase de pământ, atât soțul și soția, însă unul dintre ele este mai fragil. Conștient de fragilitatea vasului soției, responsabilitatea soțului este să aibă grijă, să fie atent, adică să dea cinste. În al treilea rând le spune de ce să se poarte cu frică de Domnul cu soțiile lor. Motivația este dublă: una prezentă și una viitoare. Cea prezentă: rugăciunile pot fi împiedicate dacă un soț nu se poartă înțelept, și cea viitoare: vor moșteni harul vieții, va conta în viitor când va da socoteală de ce a făcut cu partenerul care este un dar de la Dumnezeu.

Unitatea în familie ca rezultat al iubirii

Când doi soți se vor purta în felul în care l-a prezentat Petru, atunci floarea iubirii nu se va veșteji în pământul căminului lor, iar rodul semănat va fi cel de unitate. Cazuistic, mulți se întreabă de ce nu mai este unitate în familii? Răspunsul este dat de faptul că atunci când lipsește iubirea, va lipsi și unitatea, iar iubirea va lipsi în momentul când nu va mai fi pocăință. Caz: un cuplu este dezbinat. Ce a dus la dezbinare? Absența iubirii. Ce a dus la absența iubirii? Absența fricii de Domnul. Soluția pentru unitate este iubirea care vinde din frica de Domnul. Înainte ca un cuplu să își piardă iubirea își va pierde pocăința. Petru vorbește despre câteva boli care răcesc pocăința, implicit iubirea și unitatea cuplului este afectată. În versetul 8 este prezentat egoismul, care este absența smereniei și iubirii. O altă boală este prezentată în versetul 9 și este răzbunarea, iar antidotul este să binecuvântăm atunci când avem parte de dispreț, motivația fiind faptul că vom moșteni Cerul într-o zi. În versetul 10 Petru atrage atenția la altă boală: păcatele limbii. Multe căsnicii ar fi nespuse mai fericite dacă partenerii ar învăța că *tăcerea e de aur*, înfrânarea în vorbire este crucială și arată înțelepciunea celui în cauză. În versetul 11 Petru mai discută o boală care răcește iubirea partenerilor: răutatea, încăpățănarea. Recomandarea este să caute pacea. În viață pentru unele lucruri nici nu merită să te lupți, cu atât mai mult în căsnicie. Pacea în familie este atât de prețioasă, este asemenea unui vas foarte fragil, care trebuie tot timpul vegheat de cei doi parteneri, iar cel mai înțelept va ceda în momentele de tensiune, de dragul Domnului și partenerului. Concluzia lui Petru este că Domnul vede comportamentul celor doi (versetele 12 și 13), iar răspunsurile la rugăciune pot fi împiedicate de lipsa de înțelepciune exprimată în comportament. Dragul meu, ție îți ascultă Domnul rugăciunile? Nu cumva este un blocaj din cauza unor cuvinte grele spuse partenerului? Nu cumva este un comportament egoist care oprește răspunsul tău?

Doi tineri căsătoriți ținându-se de mână pășesc agale prin parc. Imaginea este frumoasă. Aceiași soți, peste ani, vor pași tot ținându-se de mână înaintea dreptului Judecător. Pentru ziua aceea, de dragul Lui și partenerului, să ne purtăm înțelept.

Sursa: Revista Creștinul Azi

Concert coral de muzică sacră la Catedrala Sf. Nicolae din Jula

Cântarea sau muzica bisericească este mijlocul prin care omul își închină cugetul său Domnului și totodată îl îmbracă în haina folositoare a faptelor bune. Cu un concert de muzică sacră au fost hrăniți duhovnicește și credincioșii prezenți duminică, 8 iulie, în Catedrala Episcopală „Sf. Nicolae” din Jula. Evenimentul a fost organizat de către Fundația „Pro Musica” din Jula în colaborare cu Episcopia ortodoxă din Jula și Parohia Jula-Mare.

Manifestarea muzicală este un eveniment cultural important în rândurile credincioșilor și al iubitorilor de muzică sacră, fiind totodată primul festival de acest gen din Ungaria, de la 1991, când a luat ființă, la Jula, Corul „Pro Musica”, care funcționează și până în prezent. În cele peste două decenii și jumătate de activitate, corul a organizat în Jula, mai mulți ani consecutiv, festivaluri de muzică sacră și laică, cu mici întreruperi, din cauza lipsei de fonduri.

Ediția de anul acesta a festivalului s-a realizat cu sprijin financiar obținut prin proiect de la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta, iar evenimentul a încadrat un recital de muzică sacră cu

Corul „Pro Musica” din Jula și corul oaspete – Corul mixt al Bisericii Ortodoxe cu hramul Sfinții Apostoli „Petru și Pavel” din Curtici, județul Arad.

Începând din 2011, conducerea corului din Jula a fost încredințată de către profesorul *Gheorghe Fluieraș* unuia dintre ucenicii săi apropiați, *Adrian Bughi*, care duce mai departe munca mentorului său, atât la corul „Pro Musica”, cât și la corul din Curtici. Corul oaspete a încântat sufletele credincioșilor participanți la biserică duminică dând răspunsurile și la Sfânta liturghie, oficiată de pr. paroh *Teodor Marc* și pr. *Ilie Nădăban* din Curtici.

După slujbă, cele două coruri l-au slăvit pe Dumnezeu cu frumoase cântece religioase, una dintre cele mai întâlnite expresii ale rugăciunii, o formă sublimă prin care omul a ales să-și exprime religiozitatea, lucru despre care și Sfânta Scriptură confirmă rolul important pe care muzica l-a avut și continuă să îl aibă, deopotrivă, în exprimarea trăirii religioase a credincioșilor și în înfrumusețarea și sensibilizarea cultului divin.

A.B.

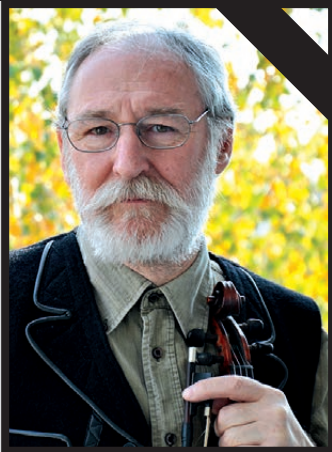
Vioara lui Barbócz nu mai cântă...

A fost bine cunoscut nu doar de colegii muzicieni, dar și de majoritatea românilor din Ungaria, și mai ales de dansatorii echipelor noastre folclorice. *Barbócz Sándor* a cântat la vioară decenii de-a rândul pentru echipele de dansuri populare românești, atât pentru cei din Micherechi, cât și cei din Aletea. A fost un foarte bun cunoscător al muzicii populare românești, pe care a și cercetat-o ani de-a rândul. *Barbócz Sándor* s-a stins din viață pe 9 iulie, la vârsta de 66 de ani.

A fondat și a condus Taraful Békés Banda timp de mai bine de trei decenii. Orchestra din Jula, înființată pe la începutul anilor 1980, promovează muzica populară maghiară și pe cea a naționalităților din Ungaria. A avut relații strânse cu dansatorii și muzicienii localităților românești din județul Bichiș: Chitighaz, Aletea și Micherechi iar, datorită acestor legături – în anul 2004 – a apărut un CD cu titlul „Joc – Zsok”, care conține melodii ale românilor din Ungaria.

Barbócz Sándor a fost profesor de muzică la Școala de Arte „Bartók Béla” din Bichișciaba, predând tinerilor vioară, violă, contrabas, fluier și țambal.

Fie-i țărâna ușoară!

INVITAȚIE

10 ani de la trecerea
în veșnicie
a PS Episcop
Ioan Mihălțan

Parohia Ortodoxă Română din Jula-Mare invită credincioșii la o Slujbă de Parastas în amintirea fostului Episcop al Oradiei, **PS Ioan Mihălțan** (1926–2008), care în perioada 1989–1993 a fost responsabil și pentru bisericile românești din Ungaria.

Data: duminică, 22 iulie 2018, ora 10.⁰⁰
Locul: Catedrala „Sf. Nicolae” din Jula

Slujba Arhierească va fi săvârșită de **PS Episcop Sofronie** al Oradiei și **PS Episcop Siluan** al Julei și un sobor de preoți din Ungaria și România.

După slujba parastului va avea loc o agapă frățască la Campingul Marc din Jula.

Povestea matriței antice, descoperită la Sarmizegetusa Regia

O matriță antică de bijutier, veche de peste 2.000 de ani, a devenit cea mai valoroasă piesă expusă la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva. Piesa din bronz a fost cercetată timp de doi ani, de la data descoperirii ei în Sarmizegetusa Regia, iar specialiștii au scos la iveală detalii incitante despre obiectul arheologic.

Matrița antică, provenită din atelierul unui orfelier dac (meșter în realizarea de bijuterii din metale prețioase) este obiectul de preț al celei mai importante piese a muzeului din Deva, informează adevărul.ro.

Obiectul antic, unic în România, a fost descoperit întâmplător, în urmă cu câțiva ani în situl fostei capitale dacice din Munții Orăștiei. În timpul unei furtuni, petrecută în noaptea de Sânziene, vântul a rupt un fag vechi de peste un secol din incinta cetății dacice Sarmizegetusa Regia, iar în cădere trunchiul a antrenat un alt copac pe care l-a smuls din rădăcini. În groapa creată de sub rădăcina trunchiului doborât, a doua zi Vladimir Brilinsky, omul care se ocupă de administrarea monumentului UNESCO, a descoperit, împreună cu câțiva copii pe care îi însoțea în acel loc, piesa unică din bronz.

„Era noaptea de Sânziene, atunci când poveștile spun că bat flăcările pe comori. O furtună, un copac, doi copaci, trăznet, prăbușire, groapă și ... Copilul m-a întrebat »Nenea Nunu, ce-i aia verde de acolo?« Inima mi-a stat în loc, asemenea timpului care nu voia să se mai scurgă. Și da, era ea, cea care ne aștepta cuminte, nederanjată de fascinanta lăcomie, deja tradițională, a locului: matrița din bronz de la Sarmizegetusa Regia. Ridicând-o tremurând, sub privirile uluite ale copiilor ce mă însoțeau, am simțit că a venit vremea să înțeleg că nu am trăit degeaba pe pământ, că pe lângă un copil făcut, pe lângă o carte citită și pe lângă un pom sădit am mai făcut și altceva. Ceva pentru care, acum, Dumnezeu mă răsplătea. Un dar de la Dumnezeu, pentru cei 20 de ani bătută pe muchie în care Sarmizegetusa mi-a ocupat întreg sufletul, mi-a mâncat sănătatea, mi-a fermecat mintea, mi-a dat tot ce poate primi un om mai de preț, într-o viață întreagă”, a spus Vladimir Brilinsky, administratorul sitului UNESCO și omul care a participat la descoperirea celui mai ciudat obiect din Sarmizegetusa Regia.

Din luna iunie 2013, când matrița a fost găsită și până în prezent aceasta a fost prelucrată științific de către colectivul de cercetare al șantierului arheologic de la Sarmizegetusa Regia. Potrivit arheologilor, ea era folosită în antichitate la realizarea tiparelor pentru turnat piese decorative din metale prețioase, fiind singura piesă de acest fel descoperită până acum pe întreg teritoriul fostei Dacii. Obiectul de formă hexagonală este încrustat

cu sculpturi ale unor animale mitologice, provenite din zona mediteraneeană.

Matrița descoperită la Sarmizegetusa Regia a fost realizată din bronz, foarte probabil prin metoda cerii pierdute. Este o piesă masivă, de circa opt kilograme, cu opt fețe, dintre care cele două principale de formă hexagonală, iar celelalte rectangulare. Lungimile laturilor ei au aproximativ opt centimeri, iar grosimea ei este de cinci centimetri. Elementele de decor sunt redată negativ. Potrivit cercetătorilor, artefactul a fost descoperit în stare bună de conservare, pe suprafața lui putându-se observa, însă, urme de utilizare. Cu ajutorul matrițelor de acest tip se ornametau foi subțiri din metale prețioase (aur și argint) sau din aliaj pe bază de cupru. Imprimarea motivelor se făcea prin presarea acestor foițe în interiorul modelului redat în negativ. Cu o astfel de matriță erau

realizate medalioane, falere, aplici sau elemente ale unor bijuterii.

Istoricii care s-au ocupat de cercetarea ei susțin că o asemenea piesă era destul de costisitoare, astfel că întreaga ei suprafață era utilizată. Bestiarul, real și fabulos, reprezentat pe piesă, este bogat și divers. Este compus din animale fabuloase – grifoni și animale reale: leu, tigrul, leopard, rinocer, hipopotam, urs, mistreț, lup, taur, zimbri, câine, cerb, cal, țap, antilopă, iepure. Tema scenelor reprezentate pe matriță, lupta dintre animale, este foarte veche și răspândită pe spații culturale vaste. Ea este redată cu o grijă deosebită.

Potrivit istoricilor, matrița a fost realizată și utilizată în secolul I înainte de Hristos, iar prezența ei în capitala Regatului Dac reprezintă o dovadă în plus a conectării acestui spațiu cultural la fluxul artistic și tehnologic de foarte bună calitate din antichitate.

Copii din Micherechi și Bihor la Tabăra „ARC” de la Oglinzi, seria a II-a

Casa memorială Ion Creangă, Mănăstirea Neamț, Muzeele Cucuteni, de Artă și de Etnografie, din județul Neamț, au fost unele dintre obiectivele turistice atinse de grupul de tineri, copii și profesori în cadrul taberelor „ARC” Centenar, seria II, organizate la Oglinzi. Cei 150 de participanți s-au bucurat de traseul deosebit la Cheile Bicazului, de peisajul oferit de Barajul Bicaz și Lacul Roșu, organizat de reprezentanți ai Ministerului și de cei ai autorităților locale. Pentru etnicii români din Ungaria, Albania, Macedonia, Grecia și Italia, tabăra care a avut loc între 2–9 iulie, a început cu drumeții până la cetatea medievală a Moldovei, Cetatea Neamțului. Totodată aceștia s-au bucurat și de activitățile organizate în cadrul atelierelor de limba română, istorie și sport.

La Oglinzi, activitățile organizate în cadrul atelierelor de limba română, au reprezentat un bun prilej prin care tinerii și-au utilizat,

prin joc și voie bună, cunoștințele de limba și cultura română. Totodată, o parte a etnicilor români, elevi și profesori, din cele 5 țări, au participat la atelierelor de creație și pictură și la o seară a filmului românesc.

Din Ungaria au participat la această a doua serie, 36 de copii și 5 însoțitori. Dintre aceștia, 22 de elevi au fost de la școala generală românească din Micherechi, 6 copii din Săcal, și câte 2 din localitățile Apateu, Pocei, Furta și Leucușhaz.

Tinerii și copiii au încheiat ultima zi prin dans tradițional, poezie, povești și cântec românesc. Serbarea s-a terminat cu hora unirii, în jurul unui frumos foc de tabără. Campusul pentru tineret de la Oglinzi a fost ocupat săptămâna aceasta de o nouă serie de copii, între care se numără și tineri din Ungaria de la școlile din Aletea, Chitighaz și Bătănia. Cu amănunte vom reveni într-un număr următor.

Ziua Limbii Române, celebrată printr-un concurs de interpretare de poezie, dedicat copiilor și tinerilor

Ministerul Românilor de Pretutindeni (MRP) lansează un concurs de interpretare de poezie adresat copiilor și tinerilor români de pretutindeni cu prilejul Zilei Limbii Române, sărbătorită pe data de 31 august 2018.

Recitați cu drag și dor poezia „Limba românească” de Nichita Stănescu și înregistrați-vă cu camera sau cu telefonul mobil, până la data de 20 august 2018.

Înregistrările voastre trimise la adresa de e-mail: cabinet.ss1@mprp.gov.ro, vor fi reunite într-un material video, care va apărea pe site-ul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Cea mai frumoasă recitare va constitui mesajul „de suflet”, transmis de MRP atât la încheierea taberelor ARC, cât și cu ocazia sărbătoririi Zilei Limbii Române.

Nu uitați: „a vorbi despre limba română este ca o duminică”.

Nichita Stănescu
Limba românească

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim!
Alta limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.
Saltă inima-n plăcere,
Când o ascultăm
Și pe buze-aduce miere
Când o ascultăm.
Românașul o iubește
Ca sufletul său
Vorbiți, scrieți românește
Pentru Dumnezeu!

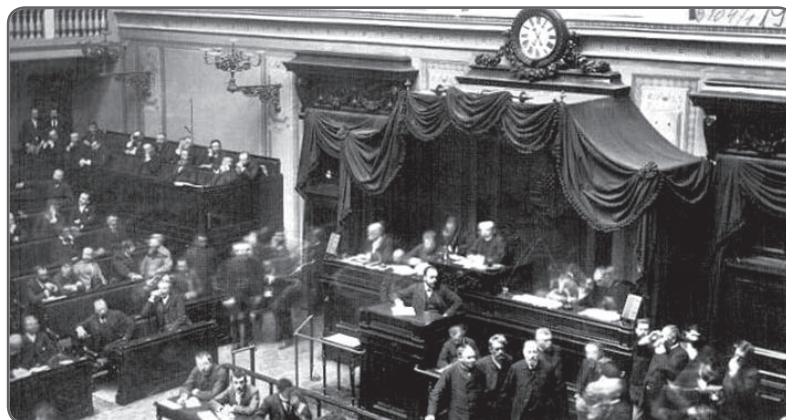

Legea pentru Naționalități din anul 1868 (1)

În Europa Centrală și de Est, binefacerile epocii moderne apar pe la 1848. Instaurarea societății burgheze constituie o încununare a frământărilor din lungul secol al XVIII-lea, în care viața politică și culturală este în plină ascensiune, iar revendicările sociale se concretizează în faimoasa deviză a Revoluției Franceze (1789): „Libertate, Egalitate, Fraternitate”. Și pentru că oamenii sunt dispuși să-și ia dorințele drept realități, idealurile formulate de francezi s-au răspândit în toată lumea. Omenirea nu mai putea fi împiedicată să iasă la lumină, să se desprindă din cătușele feudalismului zis întunecat și despot. Pe mormântul filozofului și scriitorului german Herder, în 1803, este gravată deja deviza celebrelor trei L (fiecare cuvânt începând în germană cu această literă): „Lumină, dragoste, viață!” Astfel iese biruitor idealul lumii moderne în secolul națiunilor.

Lumina unei alte vieți, mai libere, mai democratice și mai autonome apare și la români tot în această epocă. Idealurilor sociale însă li se adaugă acum un ideal absolut nou și anume ideea independenței naționale. Trezirea la conștiință națională marchează începutul unei noi epoci în conviețuirea popoarelor. Procesul de definire a particularităților identitare (limbă, tradiții, trecut istoric comun, conștiința de apartenență la o anumită comunitate etc.) se termină cu formarea națiunilor care tind spre o viață națională proprie, într-un stat național propriu. În regatul feudal ungar și în Transilvania, în care coabitau mai multe popoare, în fruntea vieții politice stăteau cele trei națiuni (ungurii, sașii și secuii), iobăgimea și păturile sociale nevoiașе nu făceau parte din aceste națiuni, și, deci, indiferent de etnia lor, nu aveau drepturi politice. Egalitatea în drepturi a cetățenilor din Monarhia Habsburgică, implicit regatul ungar, devine o realitate la mijlocul lunii martie 1848, după ce legile societății burgheze sunt elaborate și aprobate în dietele de la Pojon (azi Bratislava) de liberalii maghiari, în frunte cu Kossuth, între 1830 și 1848 (epoca reformelor) și sancționate de regele Ferdinand al V-lea („legile din aprilie”). Marea bătălie dintre unguri și austrieci, dintre păturile politice dominante și popoarele conlocuitoare începe însă când acestea din urmă își revendică egalitatea în drepturi într-un domeniu mult mai sensibil și mai complicat: chestiunea națională. Ungurii, făcând apel la dreptul lor istoric, de dominație asupra statului întemeiat de ei, la 14 aprilie 1849 declară independența Ungariei față de Curtea vieneză, ceea ce a însemnat un război pentru independența națională. Un lucru asemănător cereau de la unguri popoarele de sub coroana ungară: recunoașterea lor ca națiuni aparte, autonome în problemele naționale. Revendicările naționalităților contracarau însă concepția ungurilor cu privire la refacerea propriului stat, la perpetuarea politicii de dinainte de 1848, bazată pe identificarea cetățeniei cu etnia, de fapt pe omogenizarea populației, pe construirea unui stat format dintr-o singură națiune.

Românii din Imperiul Habsburgic erau conștienți de dificultatea implementării revendicărilor cuprinse în „Supplex Libellus Valachorum” (1791) și renumita cuvântare a lui Simion Bărnuț ținută la 2/14 mai 1848, în catedrala din Blaj. Mișcările revoluționare de emancipare națională a naționalităților din Imperiu însă s-au soldat cu succese parțiale, deloc satisfăcătoare atât pentru unguri cât și pentru celelalte popoare supuse Curții de la Viena. Atât germanii austrieci cât și ungurii sunt nevoiți să facă compromisuri, iar la 8 iunie 1867, împăratul Austriei, Franz Joseph I, este încoronat rege al Ungariei. Odată cu formarea statului dualist Austro-Ungaria este sancționată legea privind readucerea Ardealului în cadrul Ungariei. Cele două țări ies așadar, în aparență și provizoriu, învingătoare din luptele cu celelalte naționalități. Andrei Șaguna, conducătorul românilor în perioada pașoptistă, participă în calitate de ierarh la ceremonia de încoronare și trebuie să constate cu mare consternare năruirea tuturor revendicărilor politice ale românilor transilvăneni cu care bătea calea Vienei de atâtea ori de la 1848 încoace.

Reglementarea echitabilă a conviețuirii popoarelor din regatul ungar era deja la 1848–1849 o necesitate stringentă. Primele demersuri îi aparțin lui Nicolae Bălcescu și revoluționarilor români din Muntenia, care au fost constrânși să-și părăsească patria după înfrângerea revoluției, dar aspirau la o continuare a luptei lor de emancipare națională cu ajutorul ungurilor, singurii care mai erau atunci încă pe câmpul de luptă dintre popoarele care militau pentru independența națională. Condiția „impăciuirii” era legiferarea convenabilă pentru ambele părți a problemei naționale, a relației dintre națiunea dominantă ungară și celelalte naționalități ale statului. Dificultatea consta în găsirea unui principiu ordonator corect, de care depindea egalitatea în șanse a cetățenilor de diferite etnii, statutul politic al naționalităților în stat. Compromisul la care s-a ajuns prin semnarea de către Kossuth și Bălcescu la 14 iulie 1849, la Seghedin, a *Proiectului de Pacificare* reflectă teoria egoistă a guvernatorului maghiar „un stat – o națiune”, favorabilă ungurilor și defavorabilă pentru români (și alte naționalități). În baza acestui document istoric, românii sunt recunoscuți ca *naționalitate aparte* a statului ungar, egali în fața legii și cu largi posibilități de folosire a limbii materne în administrație, justiție și învățământ, dar *nu și ca o națiune*, ca o comunitate națională cu prerogative politice aparte. (Puțini unguri, cu excepția lui Teleki László, ambasadorul Ungariei la Paris, erau atunci conștienți de decizia fatală a liberalilor maghiari în problema națională!) Ideologia națională a *Proiectului de Pacificare* stă și la temelia Legii Naționalităților (Legea VIII), votată de

Camera Deputaților din Ungaria la 28 iulie 1849, tot la Seghedin, care, din cauza înfrângerii luptei pentru independență, nu a intrat în vigoare.

Ideea reglementării problemei naționale este reluată după compromisul austro-ungar din 1867. Parlamentul Ungariei votează, la 6 decembrie 1868, Legea Naționalităților (Legea XLIV), axată pe două elemente esențiale ale statului național: în Ungaria există o singură națiune, una și

indivizibila națiune maghiară, teorie formulată de Kossuth, iar singura limbă oficială a statului este limba maghiară. Ungurii erau mândri de caracterul liberal, tolerant al legii, naționalitățile au respins-o, în semn de protest, românii transilvăneni au declarat „pasivitate” politică, refuzând să participe la alegerile parlamentare.

Despre nici o altă lege maghiară nu s-a scris și vorbit atâta ca despre Legea din 1868, nr. XLIV, cu privire la „egala îndreptățire a naționalităților”. Opiniile politicianilor și, mai târziu, ale istoricilor erau diametral opuse. Unii aveau convingerea că legea este contradictorie, ambiguă, greșită, inaplicabilă, anticonstituțională (Grigore Moldovan). Alții considerau că este cea mai progresistă lege care a fost aprobată până atunci în acest domeniu. Mari discuții s-au încins în legătură cu niște termeni-cheie: integritate statală, egalitatea în drepturi naționale, un stat – o națiune – o limbă etc. (vezi Péter László, *Az 1868. XLIV. tc. „A nemzetiségi egyenjogúság tárgyában” és a törvényhatóságok hivatalos nyelve*, AETAS, 1992/4.) Chiar și titlul legii este discutabil, căci nici vorbă nu era despre o „egală îndreptățire” sau „egalitatea în drepturi” a naționalităților. Se forțază – de dragul unității politice a statului dominat de unguri – imposibilul: îngrămădirea/contopirea celor 13 comunități de altă limbă și cultură în conceptul de „națiune unitară”. Caracterul absurd al acestui demers a fost observat de mulți politologi, istorici, ziariști. În definitiv ieșiseră învingător totuși principiul susținut de Deák Ferenc cu privire la integritatea statală, respectiv la una și indivizibila națiune politică și numai apoi urma așa-zisa „egalitate în drepturi” a naționalităților, care avea un caracter selectiv (drepturi culturale) și nu plenar (drepturi politice, colective). Ungurii, în frunte cu Deák, refuză să satisfacă revendicarea principală a naționalităților, recunoașterea lor ca entități naționale autonome.

(Continuare în numărul următor.)

Dr. Gheorghe Petrușan

Mulțumim pentru dulcea-nfrățire...

*„Mulțumim, mulțumim pentru dulcea-n-frățire
care-ai pus-o-n-tre-ai Tăi pe pământ,
pentru tot ce ne-ai dat prin iubire,
mulțumim, mulțumim Tată Sfânt.”*

Traian Dorz

1990 se adunau în casa bisericii cea veche, iar în anul 1990 s-a construit o casă de adunare din donațiile adunate de la membri și de la consăteni. Comunitatea, servind în limba română, este unica de acest gen în Ungaria și singura adunare a Oastei Domnului care de 90 de ani duce o viață de ofensivă de luptă și biruință neîncetată împotriva ispititorului. Părintele Ioan Olah a făcut și școli biblice în căminul cultural din Micherechi.

La această adunare de aniversare am avut parte de îmbrățișări frățești, bucurii cerești, îndemnuri și încurajări pe calea pe care am pornit cu toții în această lucrare. Casa de adunare a răsunat de cântările frumoase și pline de emoții și trăiri sfinte.

Cuvântul Domnului a vorbit prin frații: Vasile Mărcuț, Micherechi; Ioan Gurzău, Micherechi; Olimpiu Dărăban, Coas (MM); Ionel Opruța, Ighel (AB); Ioan Danciu, Târgu Lăpuș (MM); Daniel David, Ighel (AB) și Vasile Danciu, Târgu Lăpuș (MM).

Cuvântul și încurajările fraților ne-au îndemnat să rămânem statornici pe calea Domnului și în Lucrarea Lui, să biruim zilnic răul care ne stă în cale și să sfârșim cu toții glorios.

*„Aici vom suferi mereu, în locul unde-avem porunca
să-l dăruim mereu Lui Dumnezeu slujirea-n cea mai aspră muncă.
Și-aicea vom muri-apărând un adevăr și-o moștenire
încununată în curând de-o nesfârșită strălucire.”*

Traian Dorz

Vasile Danciu

Cât de adevărate au fost, sunt și vor fi cuvintele Sfântului Apostol Pavel, epistola către 2 Corinteni 5:14,15: „Căci dragostea Lui Hristos ne strânge; fiindcă socotim că, dacă Unul singur a murit pentru toți, toți, deci, au murit. Și El a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei.”

Dragostea lui Hristos ne-a strâns și ne-a binecuvântat pe data de 1 iulie cu o zi specială în Ungaria, la Micherechi, o adunare de aniversare, 90 de ani de la întemeierea Oastei Domnului din Micherechi. Frații din Ungaria ne-au făcut invitația să venim să sărbătorim împreună această aniversare, și am răspuns cu mult drag invitației fiindcă și fratele Traian Dorz ne îndeamnă în versurile lui: „oriunde-s ei, fă tot și du-te, oricâți sunt ei, fă tot și stai, oricum sunt ei, fă tot și-i caută, că unde-s ei e-un colț din rai.”

Oastea Domnului din Micherechi s-a înființat în anul 1928 prin 50 de persoane, în frunte cu Părintele Ioan Olah, cu cinci ani mai târziu de la întemeierea Oastei Domnului de către Părintele nostru Iosif Trifa. La început se ținea programul la școala confesională de lângă biserica ortodoxă, până în anul 1942. Apoi, până în anul 1973 s-au întrunit frații ostași la case particulare. Din anul 1973 până în

Adunarea Oastea Domnului din Micherechi, împreună cu preotul ortodox Ioan Olah

Busuiocul, regele mirodeniilor

Busuiocul este considerat „regele mirodeniilor” de mulți bucătari, însă puțini oameni îi cunosc calitățile terapeutice.

Busuiocul are în compoziția sa 90% apă, Vitamina B1 (Tiamina), Vitamina B2 (Riboflavina), Vitamina B3 (Niacină), Vitamina B5, Vitamina A (Retinol), Beta-caroten, Vitamina B6, Vitamina C, Vitamina E, Vitamina K, magneziu, calciu, mangan, fier, fosfor, potasiu, sodiu, zinc și fibre alimentare, potrivit site-ului jardin-a-manger.com.

În scop medicinal, de la busuioc se folosesc frunzele și florile. Recoltarea lor începe spre sfârșitul lunii iunie și continuă până toamna târziu. Compoziția bogată în substanțe benefice, cu acțiuni antimicrobiene sau antiinflamatorii, face ca busuiocul să fie de un real ajutor în tratamentul multor afecțiuni.

Busuiocul întărește sistemul imunitar, reglează funcțiile glandelor endocrine și metabolismul celular, tonificând întregul organism. Studiile de specialitate au arătat că uleiul volatil de busuioc, are proprietăți antiseptice, bactericide, antiinflamatorii și cicatrizante. Este recomandată infuzia din frunze și flori de busuioc. În cosmetică se folosește infuzia sub formă de comprese sau pulverizări în cazul tenului gras și acneic.

Pulberea de busuioc are acțiune energizantă și antidepresivă, înlăturând efectele surmenajului și echilibrând starea psihică și emo-

țională. Ceaiul de busuioc are efect calmant, anti-depresiv, diuretic și tonic digestiv. Studii recente arată că frunzele de busuioc pot oferi o protecție semnificativă împotriva stresului, prin mestecarea acestora de două ori pe zi. Este recomandat și sub formă de tinctură în caz de depresie, migrenă, îmbătrânire precoce, guturai, colită și ulcer.

Busuiocul este o componentă importantă a siropurilor de tuse expectorante. Acesta ajută la eliminarea mucusului în caz de bronșită sau astm.

Planta are efecte benefice în tratarea tulburărilor sistemului respirator. Decoctul din frunze de busuioc, cu miere și ghimbir este un remediu eficient.

Această plantă mai are rolul de a reduce nivelul colesterolului din sânge. Are efect benefic în cazul bolilor cardiace și a slăbiciunii declanșate de acestea. Frunzele de busuioc

sunt renumite pentru eficiența lor și în tratarea ulcerărilor și a infecțiilor gurii. Pentru îndepărtarea mirosului neplăcut al respirației și întărirea gingiilor, se recomandă spălături bucale cu ceai de busuioc.

Busuiocul proaspăt se poate păstra în frigider 1–2 zile înfășurat în hârtie umedă sau până la o săptămână în pungi pentru congelator umplute cu aer. Mai poate fi uscat în locuri ferite de lumina directă a soarelui și păstrat în recipiente de sticlă sau săculeți de pânză. Busuiocul poate fi păstrat și în ulei de măsline.

Glume

La finalul unui mare război între ruși și americani, se hotărăște ca pacea să fie marcată printr-o luptă de câini care să stabilească învingătorul. Vin americanii cu un câine imens, cât un taur. Rușii, cu un câțel, lung și plat. Începe lupta. Nici nu trec două secunde și câinele americanilor e transformat într-un morman de carne.

Americanii:

– Bă, sunteți nebuni? Știți voi câte milioane de dolari am cheltuit pe programe de modificare genetică, pentru obținerea câinelui ăsta?

La care rușii:

– Da' voi știți cât de greu este să faci operații estetice pe crocodili?!

George W. Bush, Michael Jordan, Papa Ioan Paul al II-lea și un elev călătoresc cu avionul. Dintr-o dată, pilotul anunță că motorul s-a defectat și că va trebui să sară cu parașuta. Problema este că exista doar trei parașute pentru pasageri.

Michael Jordan spune: „Eu sunt un baschetbalist celebru și echipa are mare nevoie de mine”. Își ia o parașută și sare.

George W. Bush spune: „Eu sunt cel mai deștept președinte pe care l-a avut vreodată SUA, eu am nevoie de o parașută”. Și sare.

Papa Ioan Paul al II-lea spune către elev: „Eu sunt bătrân, poți să iei tu parașuta, salvează-ți viața”.

Elevul spune că nu este nevoie pentru că mai este o parașută rămasă și pentru el. Papa: „Nu se poate, nu erau numai 3?”

Elevul: „Ba da, dar președintele Americii a sărit cu ghiozdanul meu”.

Cică a venit Papa în România. Și mergea el cu mașina condusă de șofer și cum nu-i plăcea felul în care conducea mașina îi spune să se dea la o parte ca să conducă el. Începe Papa și bagă viteza, trece pe roșu ș.a.m.d.

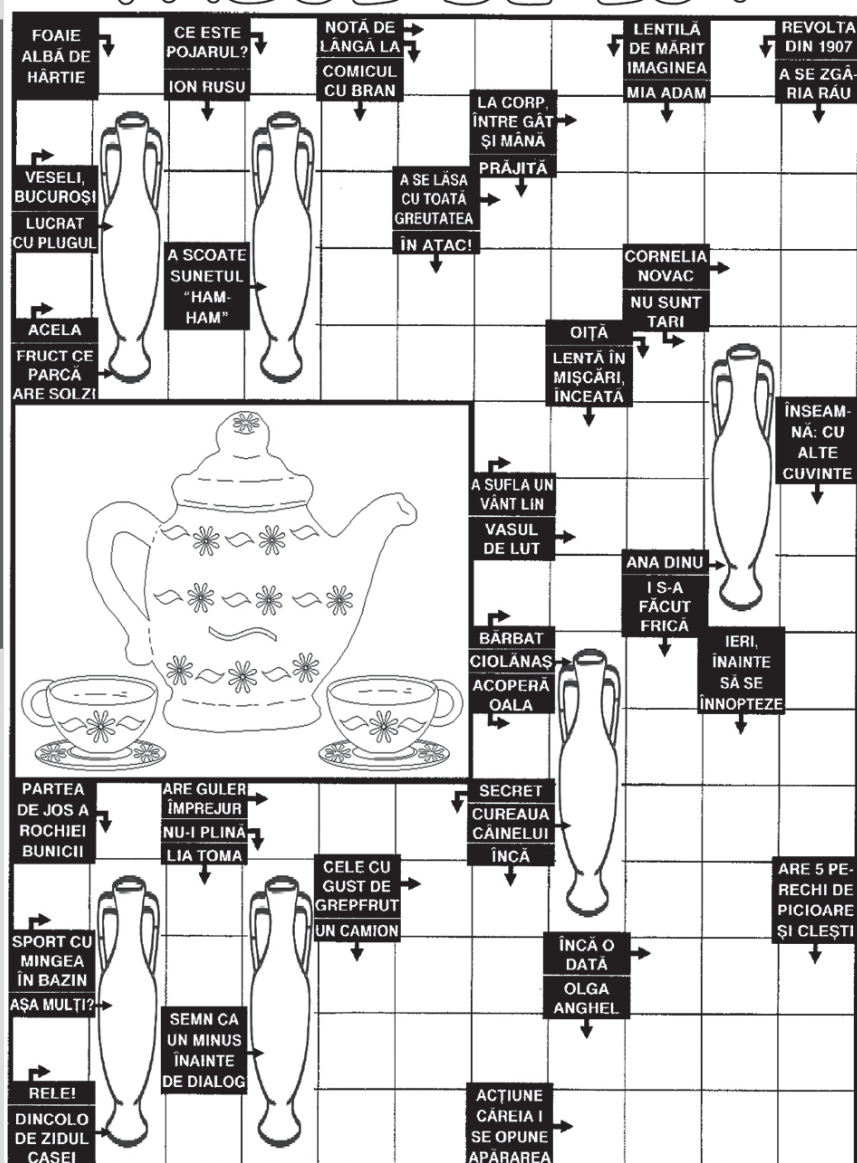
La un moment dat doi trecători:

– Băi, tu ai văzut cine era ăla?

– Nu, da' era om important, n-ai văzut că șoferul lui era Papa?

Integramă

VASUL DE LUT

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Teatru

Slugă la 5 stăpâni

Teatrul de vară ETHOS, Arad
miercuri, 18 iulie 2018

TEATRUL DE VARĂ ETHOS
EDIȚIA A VI-A
13.06 – 15.08.18

11 iulie - ora 20.00
Asociația Arterect
Elixir
de Eric - Emmanuel Schmitt
Regia: Marcel Pop
Distribuția: Mădălina Mărgineanu, Marius Budochi

18 iulie - ora 20.00
SLUGĂ LA 5 STĂPÂNI
de Mihai Grăia Sandu
Regia: Mihai Grăia Sandu
Distribuția: Andra Meda Topîrceanu, Ana Corbu, Alexandra Spătaru, Cezara Munteanu, Elena Scaletchi, Cristian Jicman, Massimiliano Nuges, Victor Ivan L. Espiritu Santo, Răzvan Enciu

25 iulie - ora 20.00
Teatrul „Bela Bartók” Sibiu
EMIGRANȚII
de Stanislav Grodek
Regia: Dan Glăuș
Distribuția: Alexandra Mădălina, Ioan Petrescu

1 august - ora 20.00
FĂ-MI LOC
de Anthony Michelineau
Regia: Radu Beligan
Distribuția: Medeea Marinescu, Marius Manole

8 august - ora 20.00
PĂSĂRE ÎNĂSTRĂ - BANIA TÂNASE
Regia: ADRIAN TÂMBULEA
Distribuția: ADRIAN TÂMBULEA

15 august - ora 20.00
CE NE SPUNEM CÂND NU NE VORBIM
de Chris Simion - Mercușian
Regia: Chris Simion - Mercușian
Distribuția: Tania Popa, Cristinel Iacob, Gabriela Iacob, Alina Teanu, Vitalie Bicher

4 iulie - ora 20.00
Asociația Femeilor din Teatrul R...
DACA PENTRU FEMEII
ILEANA, PRINCESE DE ROMÂNIA
după romanul autobiografic „Ileana din nou”,
dramaturgie Edith Năgulescu
Un spectacol de prietenii Lumei Cereșchi
www.c.c.j.a.ro

Teatrul de vară ETHOS din Arad așteaptă publicul, miercuri, 18 iulie, la un spectacol al tinerilor actori, absolvenți ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București, care vor prezenta un spectacol de Commedia Dell'Arte, cu titlul „Slugă la 5 stăpâni”. Regia: Mihai Grăia Sandu. Asistent: drd. Victor Bucur. Distribuția: Cezara Munteanu, Massimiliano Nuges, Rusalina Bona, Cristian Jicman, Elena Scaletchi/Veronica Ungureanu, Meda Topîrceanu, Alexandra Spătaru/ Maria Vârlan, Victor Iván López Espiritu Santo, Răzvan Enciu. Light design: Mihai Mitrea. Univers sonor: Răzvan Enciu. Coregrafie: Simona Dabija, Roxana Colceag. Costume: Meda Topîrceanu. Decor: Çilem Türköz, Beatrice Șandru. Durata 1h 30

Slugă la 5 Stăpâni
de Mihai Grăia Sandu

Cezara Munteanu, Meda Topîrceanu
Massimiliano Nuges, Alexandra Spătaru / Maria Vârlan
Ana Corbu, Victor Ivan Lopez Espiritu Santo
Cristian Jicman, Răzvan Enciu
Elena Scaletchi / Veronica Ungureanu

Scenariu: Florin R. Ștefănescu
Traducere: Mihai Grăia Sandu
Regia: Mihai Grăia Sandu
Asistent: Victor Bucur
Compozitor: Mihai Grăia Sandu
Distribuția: Andra Meda Topîrceanu, Ana Corbu, Alexandra Spătaru, Cezara Munteanu, Elena Scaletchi, Cristian Jicman, Massimiliano Nuges, Victor Ivan Lopez Espiritu Santo, Răzvan Enciu
Coregrafie: Simona Dabija
Costume: Meda Topîrceanu
Decor: Çilem Türköz, Beatrice Șandru

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

16 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

17 IULIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Legende românești – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Storymania / Radio România 17.55: Încheiere

18 IULIE (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

19 IULIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

20 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.25: Izvoarașul / emisiune de etnografie și folclor / Radio România 17.55: Încheiere

21 IULIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă/Radio Timișoara 17.55: Încheiere

22 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

PRECEPTOR, *preceptor*, s. m. Persoană însărcinată cu educarea și instruirea particulară a unui copil (dintr-o familie bogată). [Acc. și: *preceptōr*] – Din fr. *précepteur*, lat. *praeceptor*.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 18 iulie, Duna TV, ora 7.10

miercuri, 18 iulie, Duna World, ora 13.50

Cernăuțiul are un merit incontestabil pentru cultura românească, fiind locul în care a primit educație și s-a pregătit să devină poet Mihai Eminescu. Nu este de mirare faptul că în oraș se organizează o serie de evenimente culturale care cinstesc memoria marelui poet român. În ziua de 22 iunie, Lectoratul de română al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, împreună cu Centrul de Studii Românești din cadrul Universității Naționale „Yurii Fedkovici” din Cernăuți, a organizat o nouă ediție a mesei rotunde internaționale „Eminescu în limbile lumii. Traduceri, receptare critică și academică”. La aceasta a fost invitat să participe și șefa Catedrei de Română a Universității din Seghedin. Mihaela Bucin a prezentat traduceri în limba maghiară ale poetului Mihai Eminescu. Realizator: **Tiberiu Boca**

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

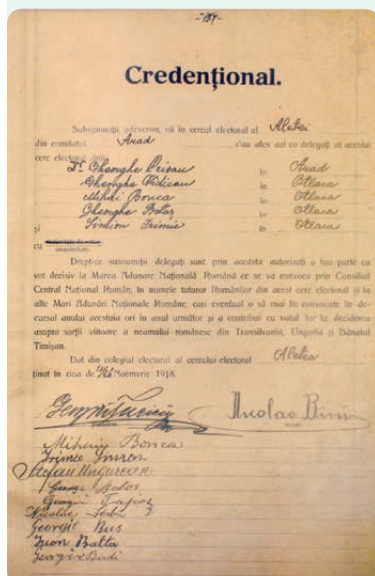
Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

Conferință despre momente istorice și concert de muzică folk, la jula

Credenționalele delegaților
români din Aletea, Cenad
și Bătănia

